

Huhtikuun 24 p:nä 1919.

Eduskunnan Pankkivaliokunnalle.

N° 34.

Kirjelmässä kuluvaan kuun 14 päivältä on Pankkivaliokunta pyytänyt Pankkivaltuusmiehiä antamaan lausuntonsa Valiokunnassa käsittelyn alaisena olevasta Hallituksen esityksestä N° 4, jossa ehdotetaan valuuttakaupan harjoittamista koskevan lain edelleen voimassa pitämistä.

Pankkivaltuusmiehet ovat katsoneet tarpeelliseksi valmistaa Pankin Johtokunnalle tilaisuuden esiintuoda mielipiteensä asiasta, ja on Johtokunta Valtuusmiehille osoitetussa kirjelmässä lausunut seuraavaa:

„Kun maamme vienti yhä vielä on aivan vähäpätöinen, jota vastoin tuonti, joskin se rajoittuisi tärkeimpiin elintarpeisiin ja raaka-aineisiin teollisuudelle, nousee arvoltaan useampaan sataan miljoonaan, näyttäisi perin arveluttavalta vapauttaa valuuttakauppaa siitä säännöstelystä, jonka alaisena se on ollut. Tämän nojalla katsoo Johto-

kunta täytyvänsä puoltaa voimassa olevan viime vuoden heinäkuun 27 päivänä annetun asetuksen uusimista.

Mitä sitten tulee kysymykseen siitä josko asetus olisi uudistettava muuttumattomana tai olisiko siihen mahdollisesti joitakin muutoksia tehtävä, pyytää Johtokunta huomauttaa, että valuuttakaupan valvonta luonnollisesti olisi sitä helpompi, kuta enemmän keskitettyä kauppa on. Tämän nojalla voidaan panna kyseen alaiseksi, ei-
kö olisi syytä keskittää koko kauppa Suomen Pankkiin. Johtokunta on kuitenkin sitä mieltä että kun valuuttakauppaa säännösteltäessä alku-
aan ei asetettu tälle kannalle, ei näyttäisi hyvin harkitulta nyt, kun suunnan tulee yleen-
sä olla pyrkimys takaisin liikevapauteen, tehdä siksi suurta ja laajakantoista muutosta asetukseen. Sitä vastoin voitaisiin ilman haittaa le-
gaalisen valuuttatarpeen tyydyttämiseksi valuutta-
kauppa pysyttää Suomen Pankille ja yksityispan-
keille. Tällainen rajoitus helpoittaisi suurella määrin asetuksen valvontaa, semminkin sitä kont-

rollia, joka Valtioneuvoston maaliskuun 15 päivänä antamien määräysten mukaan kuuluu Suomen Pankille. Näillä perusteilla Johtokunta ehdottaa että asetuksen 1 §:n 2:nen momentti poistettaisiin.

Lähetekeskustelussa on Eduskunnassa ehdotettu että uuden asetuksen voimassaoloaikaa lyhennettäisiin siten, että tämä aika kestäisi ainoastaan vuoden loppuun. Kun näyttää suotavalta että tällainen poikkeuslaki on voimassa ainoastaan sen ajan, joka katsotaan välttämättömäksi, ja ajateltavissa on että olot syksyllä jo olisivat siksi parantuneet, että valuuttakauppa voitaisiin tehdä vapaaksi, Johtokunta, joskin se katsoo tällaista kehitystä vähemmän luultavaksi, ei puolestaan tahdo vastustaa ajan lyhentämistä. Tarpeen vaatiessa voi asia silloin tulla syksyllä uudelleen Eduskunnan harkittavaksi."

Asiata käsiteltäessä Pankkivaltuustossa on tosin lausuttu epäilyksiä puheenaolevan lain tehoksuudesta käytännössä, mutta nykyoloissa lienee välttämätöntä ylläpitää erityistä valuuttakaupan järjestelyä ja jatkaa sitä tarkoittavan lain voimassa o-

loa. Mitä tulee kysymykseen, kuinka pitkäksi tämä voimassaoloaika nyt olisi määrättävä, ovat Pankkivaltuusmiehet sitä mieltä, että se voidaan rajoittaa täksi vuodeksi, koska syksyllä kokoontuva Eduskunta voi, jos kävisi tarpeelliseksi, päättää sen vielä tuonnemmaksi ulottamisesta. Sana "huhtikuun" ehdotuksen 3:ssa pykälässä olisi siis vaihdettava sanaan "tammikuun" ja esitys muuten semmoisenaan hyväksyttävä.

Siihen nähden että on pyrittävä valuuttakaupan vapauttamiseen niin pian kuin olosuhteet sen sallivat, Pankkivaltuusmiehet eivät katso asianmukaiseksi Johtokunnan puoltamaa rajoitusten lisäämistä 1 §:n 2 momentin poisjättämisellä. Kun kerran ei voida panna toimeen täydellistä valuuttakaupan keskitystä, ei näytä olevan syytä tehdä mahdottomaksi sellaisten yksityisliikkeiden toimintaa, jotka ehkä voivat haitatta ja maan hyödyksi harjoittaa puheenaolevaa kauppaa. Kun yksityisille ennen myönnettyjen lupien aika päättyy tämän kuun kuluttua, voi Hallitus noudattaa tarpeellista varovaisuutta taas lupia myöntäessään.